Prețurile de transfer sub control: strategii esențiale pentru companii în fața presiunilor fiscale

Autori: Adrian Rus, Partener, liderul departamentului Prețuri de transfer, EY România

Georgiana Bizdrigheanu, Senior Manager, Prețuri de transfer, EY România

Iulia Samson, Manager, Prețuri de transfer, EY România

Într-un context economic global extrem de complex și având în vedere declarațiile recente ale Guvernului României, care anunță o reformă fiscală profundă și o luptă fermă împotriva risipei bugetare, companiile se confruntă cu presiuni fiscale tot mai mari. Cu un deficit bugetar-record (cel mai mare din UE în acest moment) și o nevoie urgentă de consolidare fiscală, măsurile de reformă au ca obiectiv imediat reducerea deficitului bugetar, dar și obiective pe termen mediu-lung, cum este digitalizarea și întărirea capacității ANAF de a-și încasa impozitele și taxele, inclusiv de a crește încasările din zona prețurilor de transfer.

Această reformă nu este doar o reacție la presiunea fiscală, ci și o oportunitate pentru companii de a-și revizui strategiile fiscale și de a se adapta noilor cerințe. Este, desigur, extrem de probabil, ca autoritățile fiscale să-și intensifice controalele asupra tranzacțiilor intra-grup, văzute ca potențiale surse de optimizare fiscală și transfer de profituri.

Un prim pas pare să fi fost făcut în acest sens, Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF) lansând o amplă

acțiune de colectare de date și analiză de risc fiscal, vizând un număr de aproximativ 2.700 de societăți comerciale înregistrate în România. Scopul declarat: identificarea și prevenirea transferurilor nejustificate de profituri în afara țării, printr-o analiză detaliată a cheltuielilor efectuate de companii în perioada 2020–2024.

Prețurile de transfer – zonă de interes strategic pentru autorități

În acest context, companiile multinaționale care operează în România se află sub o presiune fiscală tot mai accentuată, în special în ceea ce privește tranzacțiile intra-grup. Intensificarea verificărilor fiscale, pe fondul reformei anunțate, transformă prețurile de transfer într-o zonă de interes strategic pentru autorități.

Astfel, ANAF a inițiat un proces de colectare de informații pentru verificări ale potențialelor exporturi de profituri asociate tranzacțiilor intra-grup considerate a avea un grad ridicat de risc, printre care se numără cheltuielile cu servicii, cheltuieli cu redevențe și tranzacțiile de finanțare. Președintele ANAF a precizat că datele colectate vor fi utilizate exclusiv în scopuri analitice și a prezentat această inițiativă ca o alternativă mai puțin intruzivă la inspecțiile fiscale formale sau la solicitările de dosare de prețuri de transfer.

Cu toate acestea, având în vedere și unele dintre măsurile ce se doresc a fi propuse în cadrul pachetului fiscal 2, care readuc în discuție tratarea ca nedeductibile a cheltuielilor cu serviciile de consultanță, management și administrative externe, prestate de către persoane nerezidente, rămâne de văzut care este finalitatea vizată prin această inițiativă. Includerea acestor contribuabili în eșantionul-țintă indică totuși faptul că ANAF a identificat deja anumite elemente de risc fiscal în profilul acestora.

Creșterea numărului de litigii în aria prețurilor de transfer

Indiferent de direcția în care va merge ANAF ca urmare a colectării informațiilor de la contribuabili, este evident că numărul controalelor fiscale este în continuă creștere, iar verificarea prețurilor de transfer este una dintre principalele priorități.

Potrivit rapoartelor publicate de ANAF, valoarea sumelor impuse pentru tranzacțiile intra-grup în anul 2024 s-a dublat (de la 0,939 miliarde lei în anul 2023 la 1,79 miliarde lei), dubla impunere economică devenind o problemă majoră pentru grupurile multinaționale din România.

În acest context, soluționarea amiabilă a disputelor capătă o importanță tot mai mare. Deși în prezent sunt înregistrate 135 de proceduri amiabile nesoluționate, ANAF face eforturi pentru a reduce birocrația și a accelera aceste procese, în linie cu angajamentele internaționale și obiectivul de aderare la OCDE. Modificările aduse prin OUG nr. 11/2025 permit ajustarea actelor fiscale în cadrul procedurilor amiabile, oferind mai multă flexibilitate în gestionarea cazurilor de dublă impunere.

Instrumente proactive de gestionare a riscurilor fiscale

Reducerea expunerii la riscuri, necesită abordări proactive precum:

- **Susținerea substanței economice reale în tranzacțiile intra-grup:** Companiile trebuie să demonstreze că aceste tranzacții răspund unei nevoi de afaceri autentice și sunt aliniate cu principiul „pieței libere”, prin analize de comparabilitate, studii de piață și dovezi ale activităților economice desfășurate, pentru a limita riscul de reclasificare a tranzacțiilor.
- **Efectuarea de analize interne de risc fiscal**: O analiză de risc fiscal internă realizată periodic ajută companiile să identifice din timp tranzacțiile intra-

grup sensibile și să evalueze riscurile de neconformitate. Pot fi astfel implementate măsuri corective, ajustări ale politicilor de prețuri de transfer sau completări documentare. Dosarul de prețuri de transfer nu mai reprezintă doar o cerință de conformitate, ci o componentă strategică a poziției fiscale, având un impact semnificativ din perspectiva impunerilor ce pot apărea în eventualitatea unor verificări fiscale.

- **Ajustări voluntare de prețuri de transfer:** În completarea analizei interne, companiile ar trebui să ia în considerare ajustări voluntare ale prețurilor de transfer, atunci când identifică abateri față de valoarea de piață, înainte de o eventuală inspecție fiscală. Aceste ajustări reflectă conformare voluntară și pot reduce riscul de obligații fiscale suplimentare, dobânzi și penalități, fiind totodată esențială evaluarea impactului asupra altor taxe, precum impozitul cu reținere la sursă, TVA sau taxe vamale (după caz).
- **Acorduri de preț în avans (APA)**: Acordurile de preț în avans, deși adesea subutilizate, oferă companiilor predictibilitate fiscală și reduc riscul de litigii, prin obținerea în prealabil a acordului autorităților cu privire la modul în care vor fi stabilite prețurile de transfer. Modificările recente aduse prin OUG nr. 11/2025 permit, în anumite condiții, extinderea valabilității unui APA pentru perioade anterioare de până la cinci ani. Totodată, ANAF poate suspenda inspecțiile fiscale pentru perioadele acoperite de o cerere de APA aflată în analiză, reducând astfel interferențele dintre procedurile administrative și cele de control.

Într-un mediu fiscal marcat de reforme accelerate, controale intensificate și incertitudine legislativă, companiile nu mai pot adopta o abordare pasivă. În schimb, este esențial să își consolideze poziția fiscală prin măsuri proactive, adaptate

noilor realități. Documentația de prețuri de transfer trebuie să devină un instrument strategic, nu doar o obligație de conformitate, iar analiza internă de risc fiscal trebuie integrată în procesele decizionale.

Ajustările voluntare, acordurile de preț în avans și dialogul deschis cu autoritățile fiscale pot transforma conformarea într-un avantaj competitiv. În fața presiunii fiscale, companiile care investesc în transparență, rigoare documentară și o abordare strategică a funcției fiscale vor fi cel mai bine poziționate, vor putea evita litigiile, își vor proteja valoarea economică și vor construi o relație de încredere cu ANAF.